

JAARVERSLAG 2016 CENTRALE OPLEIDING COMMISSIE HAAGLANDEN MEDISCH CENTRUM

In het HMC fungeert de Centrale Opleiding Commissie (COC) als overleg- en adviesorgaan ter handhaving en bevordering van een optimaal en veilig opleidingsklimaat. De plenaire COC bestaat uit alle opleiders en plaatsvervangend opleiders van de erkende opleidingen, de affiliatiecoördinator, een vertegenwoordiger vanuit het stafbestuur, een vertegenwoordiger van de niet voor opleiding erkende specialismen, twee vertegenwoordigers van de groep arts(en) in opleiding tot specialist (aios) , een lid van de Raad van Bestuur en de directeur van het Landsteiner Instituut (bijlage 1).

Het Landsteiner Instituut, het 'leerhuis' van HMC, levert ten behoeve van inhoudelijke en organisatorische ondersteuning een ambtelijk secretaris.

Deze is aan de commissie toegevoegd en maakt geen deel uit van de commissie.

Vanuit de plenaire commissie is een dagelijks bestuur (DB) samen gesteld dat maandelijks vergadert. Het werkgebied van de COC betreft tevens de postuniversitaire vervolgoopleidingen in overige ziekenhuisspecialismen (bijvoorbeeld ziekenhuisapothekers, klinische fysici, klinisch chemici en Klinisch en GZ-psychologen).

De COC heeft kwaliteitsbewaking hoog in het vaandel staan. Zij heeft daartoe het volgende kwaliteitssysteem ingesteld:

Vier maal per 5 jaar krijgen de AIOS van elke vervolgopleiding de uitnodiging van de COC om te komen overleggen over de opleiding.

Op basis van de landelijk bekende D-RECT enquête, de Effect, exit-gesprekken, notulen van opleidingsvergaderingen etc. bespreekt een petit comité het DB van de COC de kwaliteit van de opleiding met de AIOS. Een maand later ontvangt het DB de betreffende opleider, zodat eventuele knelpunten snel kunnen worden behandeld. De gesprekken worden in een 'blame-free' klimaat genotuleerd, d.w.z. dat ze gescheiden van de notulen worden opgeslagen en vertrouwelijk van aard zijn. De opleider ontvangt een verslag van de gesprekken.

De COC ontwikkelde in 2013 een nieuwe, verscherpte kwaliteitscyclus waarin de meetinstrumenten en onderwerpen/ verbeterpunten meer gestructureerd aan de orde komen. Er wordt nadrukkelijk gevraagd naar/gestuurd op de PDCA cyclus van de opleiding. Gesprekken COC met opleider/aios worden 4x per 5 jaar gevoerd waarbij het 2^e en 4^e gesprek uitgebreider wordt gevoerd: resp. de tussentijdse evaluatie en het laatste gesprek voor de volgende visitatie. Hiermee is 1 januari 2014 gestart.

Activiteiten in 2016

Tot november 2016 was Emile Coerkamp voorzitter van de COC . Per 1 november 2016 is hij opgevolgd door Marjolein Kagie, opleider gynaecologie.

Opleidingsvisitaties:

In 2016 zijn er 5 opleidingsvisitaties geweest bij de specialismen; KNO, Medische Psychologie , Heelkunde, Anesthesiologie en Cardiologie.

Bij alle opleidingen is de erkenning met 5 jaar verlengd.

Vergaderingen en overlegstructuren:

Het dagelijks bestuur vergaderde in 2016 12 maal, de plenaire vergadering vond vier maal plaats.

In de plenaire vergaderingen vindt een terugkoppeling plaats van de bevindingen in de Regionale Opleiding Commissie, waar de voorzitter van de COC en de directeur van het Landsteiner Instituut zitting in hebben.

De COC-voorzitter, het lid in de COC afgevaardigd door de Raad van Bestuur en vertegenwoordigers van het Landsteiner Instituut namen deel aan regionale en landelijke bijeenkomsten op het gebied van medisch onderwijs, bijvoorbeeld: bijeenkomsten van de OOR (Onderwijs- en Opleiding Regio) Leiden, zoals de vergaderingen van de Regionale OpleidingsCommissie, de Werkgroep Planning en Financiering, OOR Bestuur en OOR symposium en OOR conferenties, bijeenkomsten van STZ (Samenwerkende Topklinische Opleidingsziekenhuizen) en NVZ (Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen) en de jaarlijkse congressen van NVMO en MMV.

In 2016 is meerdere malen overleg gevoerd met het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC), waarmee intensieve samenwerking plaats vindt voor het merendeel van de medische opleidingen.

Klinische demonstraties en ziekenhuisbrede necrologiebesprekingen:

De COC organiseerde ieder kwartaal een klinische demonstratie, die door de grote vakgroepen in samenwerking met andere vakgroepen wordt gehouden. Ook in 2016 was tijdens de klinische demonstraties sprake van een hoge opkomst van zowel specialisten als arts-assistenten. Daarnaast organiseerde de COC, in samenwerking met het Landsteiner Instituut en de necrologiecommissie, acht maal in 2016 de ziekenhuisbrede necrologiebespreking.

Leergang management voor aios

In 2016 organiseerde het Landsteiner Instituut voor de tweede keer de leergang management voor aios. In 6 middagen worden de aios meegenomen in de verschillende aspecten hiervan. De thema's zijn organisatie, financiën, kwaliteit, leiderschap, samenwerking en onderhandelen. Er deden 16 Aios mee van 8 specialismen.

COC themamiddag en Wetenschapsmiddag:

Het onderwerp van de COC themamiddag, georganiseerd door het bestuur van de arts-assistentenvereniging, was dit jaar "Life work balance". Dat dit thema leeft bleek uit de volle zaal (ongeveer 100 deelnemers) en de levendige discussies.

Ook in 2016 vond de jaarlijkse Wetenschapsmiddag plaats met een hoge opkomst van specialisten, arts-assistenten en andere ziekenhuismedewerkers.

De COC bewaakt in samenwerking met het Landsteiner Instituut dat wetenschappelijk onderzoek voor aios gefaciliteerd wordt.

Teach the Teacher:

De COC organiseerde twee maal een Teach the Teacher Plus aansluitend aan de plenaire COC vergadering.

Onderwerpen: "Het geïntensiveerd begeleidingstraject en de algemene competenties" en "EPA's gebruiken in de opleiding".

Kwaliteitsverbetering medische vervolgoopleidingen:

Net als in de voorgaande jaren vond in 4 grote vakgroepen intervisie voor arts-assistenten plaats onder leiding van afdeling Medische Psychologie. Vanuit het streven van de COC om het aantal vakgroepen dat intervisie organiseert uit te breiden, is in het laatste kwartaal van 2016 een begin gemaakt met de voorbereiding hiervan. Onder alle opleiders werd geïnventariseerd of en zo ja hoe vaak zij intervisie wilden voor hun aios. De uitkomst hiervan zal in 2017 worden gebruikt voor het opzetten van een nieuw intervisie schema.

Middels het, door de Medische Psychologie beheerde, Meldpunt vinden regelmatig arts-assistenten hun weg naar deze afdeling voor kort durende interventies. Daarnaast is sinds 2013 de directeur van het Landsteiner Instituut beschikbaar als vertrouwenspersoon voor de arts-assistenten.

Ook in 2016 werd de D-RECT enquête in samenwerking met het LUMC afgenomen. De uitkomst van de enquête werd gebruikt tijdens de gesprekken met aios van de vakgroepen met meer dan 4 assistenten.

Onder leiding van de onderwijskundige zijn tevens Exit gesprekken gevoerd. Vooral in de kleinere vakgroepen waar de D-RECT resultaten m.b.t. het leerklimaat niet gedeeld kunnen worden met de opleider biedt dit uitkomst. De opleider ontvangt op deze wijze toch feedback op het leerklimaat in zijn opleiding.

Bij 10 vakgroepen werd in 2016 de EFFECT uitgezet: dermatologie, gynaecologie, klinisch fysica, KNO, orthopedie, psychiatrie, radiologie, radiotherapie, revalidatiegeneeskunde, SEH en ziekenhuisgeneeskunde.

De COC initieert dat alle vakgroepen twee maal per 5 jaar de EFFECT doen. De EFFECT wordt gedaan onder begeleiding van de onderwijskundige. In de vakgroepen met minder dan 4 aios wordt de zogenaamde "mini- Effect" gedaan, naast de exitgesprekken.

De opleiders van een aantal kleine vakgroepen (oogheelkunde, KCL en psychologie) hebben bij toerbeurt met de aios van de andere 2 opleidingen gesproken over de kwaliteit van de opleiding. Dit blijkt nog steeds goed te werken.

Een aantal Good Practices 2016 zoals aangegeven door de opleiders

Anesthesiologie

De opleiding Anesthesiologie bevindt zich nationaal in een transitiefase. Het nieuwe opleidingsplan van de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie ligt op de plank en zal naar verwachting medio 2018 geïntroduceerd worden. In afwachting daarvan heeft de vakgroep gemeend niet al te veel vernieuwingen door te moeten voeren. De opleiding in HMC is er traditioneel op gericht om de AIOS een optimale ontwikkeling te laten door maken. Voor de een betekent dit kennisvergaring, voor de ander ontwikkeling van leiderschapsvaardigheden of voor weer een ander onderwijs in skills. De introductie, dagelijkse observatie en voortgangsgesprekken vormen de ideale mogelijkheid om dit individueel af te stemmen. Soms betekent dit een management training en soms betekent dit strakke individuele begeleiding. Ook voor leden uit de opleidingsgroep wordt waar nodig voor een individuele aanpak gekozen om opleidingskwaliteiten te verbeteren.

Om de betrokkenheid van de vakgroep te optimaliseren wordt nagedacht en geëxperimenteerd met MCQ's, problem based learning discussions en ander vormen microteaching tijdens de overdracht. Ook organiseert de vakgroep ieder jaar, naar aanleiding van de EFFECT een interne teach the teacher training ten behoeve van de ontwikkeling van de vakgroep. Dit jaar ging werden de Entrustable Professional Activities (EPA's) besproken. De "hands on" aanpak blijft bij de anesthesiologie de basis van alle opleidingsactiviteiten. Voor de toekomst liggen er tal van kansen, maar vooral ook uitdagingen, voor HMC om de opleiding nog verder vorm te geven.

Ziekenhuisfarmacie

De opleiding tot ziekenhuisapotheker is een vanuit de Apotheek Haagse Ziekenhuizen (AHZ) gecoördineerde opleiding met opleidingsplaatsen in HMC en het Haga. HMC heeft 2 AIOS plaatsen, waarvan in 2016 1 de uitwisseling met het LUMC betrof. In de AHZ vinden o.a. de onderdelen

laboratorium en toxicologie en productie plaats, terwijl de klinische ervaring opgedaan wordt in HMC. Onderwijs vindt plaats d.m.v. refereerbijeenkomsten (ook regionaal), journalclub en researchbesprekingen.

Neurologie

Het afgelopen jaar is de inrichting van de poli's veranderd. Door de verplaatsing van de neuro-oncologische zorg naar locatie Antoniushove was het mogelijk de stage neuro-oncologie te verdiepen. De AIOS draagt zorg voor de neuro-oncologische patiënten op deze locatie, en doet ook neuro-oncologische spreekuren. De supervisie is uitgebreid, waarbij we er voor zorgen dat patiënten die ter controle moeten komen, niet steeds door wisselende AIOS worden gezien, maar terecht komen bij de neuro-oncoloog.

Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van het concentreren van de neuro-oncologie op locatie Antoniushove. De klinische en poliklinische zorg heeft zich aldaar geconcentreerd. De AIOS die de stage neuro-oncologie doet, heeft nu zowel een klinische als poliklinische taak. De AIOS wordt daarbij beter begeleid dan in de oude situatie, omdat er in de spreekuren meer ruimte voor supervisie is gekomen. Deze spreekuren worden gesuperviseerd door Martin Taphoorn, Maaïke Vos en Johan Koekkoek.

Voor de bewegingsstoornissen is een soortgelijke verandering doorgevoerd. De patiënten met bewegingsstoornissen zijn geconcentreerd op locatie Bronovo. Alda is op de maandag een ochtend en middag polikliniek bewegingsstoornissen geopend onder supervisie van de drie collega's met aandacht bewegingsstoornissen (Nico Weerkamp, Mignon Gerrits en Rob Rundervoort). De AIOS ziet ook op de donderdag patiënten met bewegingsstoornissen en cognitieve stoornissen. Op deze manier hebben we voor de AIOS een interessante stage neurodegeneratieve aandoeningen kunnen creëren, waarbij er meer verdieping door verbeterde supervisie mogelijk is.

Psychiatrie

De vakgroep Psychiatrie heeft in augustus 2016 een gezamenlijke opleidingsbijscholing gevolgd en gaat dit jaarlijks doen als incompany-training. We versterken daarmee inhoudelijk onze individuele superviskwaliteiten en vergroten door de gezamenlijkheid van de training onze eenduidigheid qua aanpak en insteek naar de A(N)IOS toe.

KNO

Een verbetering is het actief aanpassen van de OK expositie aan het niveau, en gedeeltelijk ook wensen, van de AIOS. Waarbij de AIOS ook zelf invloed kan uitoefenen op de indeling van het OK programma.

Als 2de de over de shoulder sessies, die heel nuttig zijn en natuurlijk de hele fijne en open sfeer.

SEH

Het jaar 2016 heeft in het licht gestaan van regionalisatie. Zoals elke opleiding heeft ook de Spoedeisende Geneeskunde te maken met een dalend aantal AIOS. Om het hoofd te bieden aan deze dalende trend en tegelijkertijd mee te gaan met de trend van regionalisatie, zijn de van nature al bestaande banden binnen de OOR Leiden verder aangehaald.

Het lokale onderwijs werd vanaf 2016 door de drie opleidingen samen georganiseerd, tot tevredenheid van zowel de opleiders als de opleidingsassistenten.

Ook op het gebied van de aanname-procedure van AIOS hebben we voor het eerst met de drie volwaardige opleidingen de handen ineen geslagen en een voor de Spoedeisende Geneeskunde uniek systeem van assessment gebruikt waarin we rekening houden met het niveau van de medisch inhoudelijke kennis maar ook de soft skills van de kandidaat AIOS.

De ontwikkeling van regionalisatie zal in 2017 voortgezet worden.

In het kader van het borgen van de kwaliteit van de opleiding is er door de opleidingsgroep veel energie gestoken in het uitbreiden en continueren van de PDCA-cyclus waarin alle bronnen die mogelijke verbeteringen opleveren opgenomen zijn. De cyclus is in 2016 volledig ingevoerd in de vergaderstructuur waarmee het behouden en ook verbeteren van de opleiding volledig is geborgd.

Met deze ontwikkelingen gaan we 2017 in, waarin we de geplande opleidingsvisite in juni met vertrouwen tegemoet zien.

Klinische chemie

De vakgroep klinische chemie heeft een A-opleidingsstatus en de AIOS klinische chemie (KCio) verblijven 4 jaar in HMC. In mei 2016 is de AIOS dr. Sjoerd Duim gestart met de opleiding naast dr. Irma Kuipers die nu in haar laatste jaar zit.

In 2016 is er intensief overleg geweest met de collegae van locatie Bronovo om te komen tot een opleidingsteam klinische chemie. Gezamenlijk is geschreven aan een lokaal opleidingsplan. Dit mede ter voorbereiding op de opleidingsvisite begin 2017. Het opleidingsplan, gebaseerd op het regionaal opleidingsplan, is opgebouwd aan de hand van z.g. themakaarten die een basis vormen voor de introductie van EPA's. Wanneer er een gezamenlijke dienst is van de klinisch chemici kunnen de AIOS gaan rouleren over de 3 HMC locaties. De verwachting is om per 1 januari 2018 hiermee te starten.

Voor een kleine vakgroep is het lastig om de kwaliteit van de opleiding anoniem te toetsen. Daarom evalueren 3 kleine specialismen elkaars opleiding aan de hand van exit gesprekken of jaarlijkse gesprekken. Hiervan wordt een verslag gemaakt en besproken met de opleider. Een van onze verbeterpunten is het opstellen van een introductiedocument voor nieuwe AIOS.

Radiotherapie

Het jaar 2016 stond in het teken van verhuizing van de radiotherapie afdeling van het Westeinde naar Antoniushove en de ontwikkeling van een nieuw opleidingsplan. Grootste verandering voor de cluster HMC – LUMC is dat de stage HMC niet meer uit twee delen (6 en 8 maanden) zal bestaan maar uit een stage van 12 maanden. Deze stage zal zich voornamelijk richten op de long-, hoofd-hals en neuro-oncologie. Daarnaast is er aandacht voor de IORT bij het mammacarcinoom en de oppervlakkige bestraling van huidtumoren met de Orthovolt.

Gynaecologie

In 2016 heeft de OE gynaecologie/verloskunde hard getrokken aan het harmoniseren van de 2 opleidingen.

We hebben een actieve brainstorm groep waarin de beide opleiders, plaatsvervangend opleiders, beleidsmedewerker en uit beide opleidingen een oudste en jongste AIOS participeren.

Gezamenlijk hebben we flinke stappen gezet. Nadat we ons allen gerealiseerd hebben dat je bij een grote verandering zoals het samenvoegen van 2 opleidingen tot 1 door een fase van loslaten, niet weten en tenslotte de nachtmerrie in de creatie terecht komt waarna het nieuwe begin kan starten. Het gelijk trekken van het opleidingsplan loopt voortvarend. Ook de modules zijn op elkaar afgestemd en AIOS worden uitgewisseld over de locaties. Ook zijn we trots op de trilocatieve, digitale overdracht waarbij op beide locaties de nachtelijke supervisor inbelt. Geharmoniseerd is de manier van overdragen en opleidingsmomenten erna.

Ook al goed geharmoniseerd zijn vele protocollen en verder zijn we trots op de polisupervisor die op beide locaties aanwezig is. Verder nemen de AIOS en ook verloskunde artsen (in opleiding) (VA (IO)'s) actief deel aan het verloskundig samenwerkingsverband HMC, resulterend o.a. in de eerste gezamenlijke refereeravond samen met de VSV.

Naast alle drukte om de 2 opleidingen in één de schuiven is er ook nog tijd geweest om gezamenlijk clusteronderwijs te organiseren, o.a. ouderen geneeskunde en bekkenbodem.

Oogheelkunde

Wij doen naar volle tevredenheid exit gesprekken met de aios en hierin worden sterke punten en verbeterpunten geformuleerd. Overigens doen wij ook de effect enquête bij 2 aanwezige aios en bij 4 voorgaande aios. Op basis hiervan zijn evaluatie gesprekken geweest en zal een Teach the teacher plus cursus worden verzorgd.

In 2016 zijn wij tevens van start gegaan met een nieuwe vorm van poliklinische KPB beoordeling. Bij een complex intercollegiaal telefoongesprek of bij het leiding geven aan de opleidingsvergadering voldoet het standaard poliklinische KPB beoordelingsformulier niet en is het veel beter om de aios te laten beschrijven wat er goed ging, wat er beter kon en wat er gedaan kan worden om het in de toekomst beter te doen.

Revalidatie

Inhoudelijk:

- Etalage stage beschreven (maar nog geen kandidaten ..)
- Stageplek voor AIOS ziekenhuisgeneeskunde

Procedureel:

- Bestuurlijke opleidingseenheid geregeld
- Plaatsvervangend opleider erkend (coll Los)

Klinische fysicus

Binnen de opleiding klinische fysica zijn er grote veranderingen op komst. Met ingang van 2018 moet de opleiding georganiseerd zijn in clusters, waarin zowel UMC's als algemene ziekenhuizen vertegenwoordigd zijn. Ook moeten daarin alle subspecialisaties binnen de klinische fysica (radiotherapie, radiologie & nucleaire geneeskunde, audiologie en algemene klinische fysica) vertegenwoordigd zijn.

Daarom zijn we samen met vier Zuid-Hollandse ziekenhuizen (HMC, ErasmusMC, LUMC en Albert Schweitzer) bezig om een cluster op te richten. Inmiddels worden binnen dit cluster al

subspecialisatie-overstijgende scholingsmiddagen georganiseerd. Voor toekomstige klinisch fysici in opleiding zal hieraan nog meer inhoud gegeven worden in de vorm van langere stages buiten het eigen subspecialisme.

Ook binnen de klinische fysica radiotherapie zal dit verder ingevuld gaan worden. Journalclub bijeenkomsten en rapportbesprekingen zullen samen met het ErasmusMC georganiseerd gaan worden en in plaats van twee langere stages in het LUMC zullen de klifio's één stage in het LUMC en één stage in het ErasmusMC gaan volgen. Daarnaast zullen de stages die klifio's van het ErasmusMC al in HMC volgen wat langer worden.

Het ziet ernaar uit dat dankzij deze samenwerking de opleiding klinische fysica radiotherapie voor HMC behouden kan blijven en dat de kwaliteit van de opleiding nog verder omhoog zal gaan.

Dermatologie

De OE Dermatologie is het afgelopen jaar bezig geweest met de volgende punten om de opleiding te verbeteren:

1. Het Individueel OpleidingsPlan (IOP) werd geïntroduceerd voor de aanwezige aios. Door opleider en de 2 aios wordt dit nuttig gevonden om een handvat te hebben bij de voorgangsbesprekingen in de vorm van concrete punten.
2. Het professionaliseringsplan werd bijgewerkt en geïntensiveerd. Alle leden van het opleidingsteam zullen nu om het jaar een opleidingsactiviteit gaan volgen.
3. De notulering van de opleidingsvergaderingen werd geprofessionaliseerd. Een besluitenlijst wordt nu aan de notulen toegevoegd inclusief een Actiestatus volgens de PDCA regels.
4. Verbeterplan opleiding Dermatologie werd opgesteld
5. Het lokale opleidingsplan werd geactualiseerd mede met het oog op de opleidingsvisitatie van 02-02-2017.
6. Locatie Bronovo werd voorgesteld als nieuwe opleidingslocatie aan de visitatiecommissie naast de al bestaande locaties Westeinde, GGD, Antoniusshove en LangeLand Huidkliniek in Zoetermeer.

Samengevat is er afgelopen jaar 2016 hard gewerkt aan verschillende onderdelen van de opleiding Dermatologie. En daar zijn we inderdaad trots op.

Radiologie

Aios radiologie maken in de common trunc in een 8-weekse stage kennis met de interventieradiologie, maar doen relatief nog weinig handvaardigheid op bij lastige ingrepen. Het palet aan verrichtingen en de zwaarte is sterk verschillend per ziekenhuislocatie.

Na een ongelukkig uitgevallen interventiedifferentiatie keuze van een aios een paar jaar geleden, die nog weinig in aanraking was gekomen met de interventieradiologie is in het OOR radiologie afgesproken dat een aios radiologie die aan het einde van de common trunc aangeeft de differentiatie interventieradiologie te willen volgen een maandje 'snuffelstage' volgt in een andere kliniek. Een academische aios snuffelt in HMC of Haga, een perifere aios snuffelt in LUMC.

Dat blijkt goed te werken als toets of een aios de bagage heeft om die differentiatie tot een succes te maken, qua handigheid, coachbaarheid en het onder druk van een gecompliceerd verloopende ingreep het hoofd koel weet te houden.

De ervaringen zijn tot nu toe wederzijds goed, het geeft voldoende inzicht aan AIOS en opleiders dat de keuze gedegen op goede gronden is gebaseerd.

Heelkunde

Nadat in 2014 de opleidingen Heelkunde van het Medisch Centrum Haaglanden en Bronovo waren samengevoegd en in 2015 gevisiteerd, ontvingen HMC en de OE Heelkunde in 2016 van de RGS de hernieuwde erkenning voor de opleiding Heelkunde, voor vijf jaar. Ten gevolge van verdere verschuiving van patiëntenzorg over de locaties van HMC werden het opleidingsplan en opleidingsschema aangepast.

Voorts werd vrijdagmiddagonderwijs toegevoegd (radiologische casuïstiek) en werd een begin gemaakt met het invoeren van Toevertrouwde Handelingen in het kader van verdere modernisering van de opleiding. De chirurgen stelden een programma op voor te volgen cursussen in het kader van docentprofessionalisering en volgden de eerste cursussen hiervan. De PDCA-cyclus Kwaliteit van Opleiding kreeg een steviger plaats in de organisatie.

Orthopedie

In 2016 heeft Wouter Schaasbergen zijn C-briefje gekregen. Ondanks de werkloosheid onder Orthopedisch Chirurgen heeft hij een maatschap gevonden waar hij nu als waarnemer werkt met een zeer goed vooruitzicht op een definitieve aanstelling. Hij heeft zich toegelegd op heup prothesiologie en met name de voorste benadering hiervan.

Ook werden dit jaar de D-rect en Effect enquêtes afgenomen. Beide enquêtes laten zien dat de AIOS zeer tevreden zijn over de opleiding orthopedie, dat er een veilig opleidingsklimaat is en alle AIOS goed aan hun verrichtingen toekomen. Voorheen was de traumatologie een rode draad door de opleiding heen, nu door de profilering van de verschillende locaties hebben we hiervoor een trauma stage van 6 maanden geïntroduceerd. 2 AIOS zijn permanent gekoppeld aan de 2 Trauma Orthopeden.

Neurochirurgie

Onze opleiding heeft in 2016 stevig ingezet op integratie van de "gezamenlijkheid" van opleiden in het LUMC-HMC+WZ binnen het Neurochirurgisch Coöperatief Holland. Vanwege de verdeling van zorg in de regio ontstonden er potentiële continuïteit risico's. Deze bedreiging hebben we omgezet in een kans om meer in modules op te leiden en de algemene neurochirurgie opleiding meer in HMC te concentreren i.p.v. LUMC. Dat is gelukt.

Verder hebben we in 2016 een start gemaakt met de implementatie van EPA's, met kwartaal bespreking van chirurgische "clearing" van onze AIOS. Tot slot zijn we trots op onze AIOS, die een SWOT analyse hebben gedaan onder begeleiding van de onderwijskundige. Verbeterpunten uit de AIOS SWOT analyse komen terug in ons in 2017 te herziene opleidingsplan MOTION.

Cardiologie

In 2016 is er opleidingsvisitatie geweest en de opleiding is voor 5 jaar erkend zonder voorwaarden en met slechts enkele zwaarwegende adviezen. In het kader van verbetering van de opleiding hebben wij een aantal activiteiten ontplooid. Te weten: jaarlijkse EFFECT, in principe iedere jaar van 1/3 van de opleidingsgroep. Tevens spiegelgesprekken voor onze AIOS. Jaarlijks wordt een Teach the Teacher plus voor de gehele opleidingsgroep georganiseerd. Er is nu trilocatief videoconferencing, zodat geïnteresseerden van HMC Antoniushove ook mee kunnen kijken. De AIOS cardiologie begeleiden nu ook semi-artsen en keuze co's.

Voor de AIOS interne geneeskunde wordt er ook een polistage cardiologie aangeboden.

Er is nu ook een Keuzestage cardiologie voor AIOS ziekenhuisgeneeskunde, waarbij inmiddels 3 masterscripties kwaliteitsbevordering zijn afgerond.

Er komen af en toe semi-artsen uit de regio UMCU die een cardiologiestage lopen.

Al met al wordt een positief opleidingsklimaat ervaren en komen AIOS graag naar HMC voor hun cardiologiestage.

MDL

Wij hebben geen fundamentele veranderingen aangebracht in de opleiding in 2016 maar zijn doorgegaan zoals eerder. Wij hebben de jaren hiervoor hard gewerkt om de opleiding vorm te geven en dit werkt op dit moment goed. Sinds de fusie is het wel een stuk lastiger geworden om onderwijs en continuïteit goed te regelen. Hier doen wij vanzelfsprekend erg ons best voor.

Om dit probleem toch aan te pakken hebben wij de ACZO (acute zorg arts) ingevoerd. Dit houdt in dat een van de maten gedurende een week alleen spoed, consulten, afdeling en opleiding doet. Deze ACZO is verantwoordelijk voor het onderwijs waardoor de continuïteit gewaarborgd blijft. De nieuwe ACZO periode gaat in tijdens de papieren visite op de woensdag middag en loopt door tot de volgende woensdag middag. Er is dan overdracht van de oude naar de nieuwe ACZO. Deze middag wordt ook gebruikt voor verdieping met alternerend een referaat, PA, complicatie bespreking, opleidingsvergadering en eventueel uitgenodigde sprekers. Op deze wijze is de ACZO altijd volledig geïnformeerd en kan hij/ zij zowel de AIOS MDL als de afdelingsassistenten optimaal begeleiden. Dit heeft er voor gezorgd dat onze AIOS continuïteit in de begeleiding en in het onderwijs hebben gekregen.

Interne geneeskunde

De Interne Geneeskunde is 1 januari 2016 begonnen met de gezamenlijke opleiding. De belangrijkste voorwaarde hiervoor is de trilocatieve overdracht via videoconferentie met als uitdaging om zowel functioneel als educatief te zijn. Uit de groep internisten zijn dagvoorzitters geselecteerd en in workshops getraind door een externe professional. De werkwijze is naar aanleiding van feedback een aantal malen bijgesteld en functioneert nu naar volle tevredenheid. Assistenten in opleiding kunnen sinds dit jaar stages doen op diverse locaties. Vanwege de grotere expositie aan patiënten en supervisors wordt dit als een verrijking van de opleiding ervaren.

Elke maand is het opleidingsteam bij elkaar gekomen om samen met drie aios opleidingszaken door te spreken, het inwerkboek en opleidingsplan vorm te geven en de visitatie in 2017 voor te bereiden. Voor de vakgroep is een extra Teach the Teacher plus workshop georganiseerd om de kwaliteit van supervisie te verbeteren. In december is gezamenlijk afscheid genomen van de vertrokken assistenten.

Sportgeneeskunde

In 2016 is door de zorgverzekeraars een belangrijke volgende stap gezet in het traject richting vergoeding van sportmedische zorg als medisch specialistische zorg. Sportmedische consulten werden vergoed vanuit het basispakket. Sportmedische onderzoeken ('keuringen') bleven nog altijd in het aanvullende pakket. Er was voor de Sportgeneeskunde nog geen eigen typeringslijst beschikbaar waardoor gebruikt werd gemaakt van de lijsten van orthopedie, cardiologie, longgeneeskunde, neurologie en heelkunde. De planning is dat binnen 2 jaar landelijke een eigen Sportgeneeskunde typeringslijst wordt opgesteld.

De AIOS Sportgeneeskunde L. vd Berg en B. van Meer waren bestuurslid van de Juniorkamer, L. vd Berg als voorzitter. L. vd Berg was lid van het VSG-bestuur. B. van Meer was afgevaardigde in de ledenraad van 'De Jonge Specialist', de 'Werkgroep Deskundigheidsbevordering van de Sportgeneeskunde' en de 'Werkgroep Curriculum Concilium'.

De opleiding tot sportarts werd verzorgd door:

R.F. van Oosterom, sportarts, hoofdopleider; actief lid van de VSG, het Concilium Sportgeneeskunde en de COC.

P.L.J. van Veldhoven, sportarts, plaatsvervangend hoofdopleider; actief lid van de VSG; portefeuille wetenschappelijk onderzoek.

Medische psychologie

In 2016 vertrok Marike Lub als opleider bij de Afdeling Medische Psychologie. Ondanks haar vertrek werd diverse opleidingsactiviteiten gecontinueerd. Het opleidingsinstituut RINO visiteerde de Afdeling Medische Psychologie voor de opleidingen van basispsychologen tot GZ-psychologen en van GZ-psychologen tot specialistische Klinisch Psychologen. Er was waardering voor de kwaliteit van de opleiding, maar tevens werd de wenselijkheid uitgesproken bepaalde aspecten van de opleiding beter te borgen. Derhalve werd het opleidingsplan herschreven met vooral aandacht voor goede scheiding van de diverse opleidersrollen (praktijkopleider, werkbegeleider en supervisor). Tevens werd naar de opleidingstrajecten gekeken vanuit het perspectief van competentiegericht opleiden. Op praktisch gebied konden verbeteringen gerealiseerd worden m.b.t. werkruimtes en diagnostiekloket. In samenwerking met het Slaapcentrum werd de opleiding van een psycholoog tot GZ-psycholoog met succes afgerond. Eén psycholoog startte met de opleiding tot GZ-psycholoog en één GZ-psycholoog startte met de opleiding tot klinisch psycholoog.

Onderwerpen en acties uit de COC vergaderingen 2016

- Meerjaren beleidsplan COC
- Format Professionaliseringsplan
- Training donatie
- Uitbetaling diensten heerkunde aios
- Coassistentenkamer in het oude beddenhuis AH
- Opstarten 2e leergang zorgmanagement voor aios
- 2^e Leergang zorgmanagement voor aios
- Training “Omgaan met patiënt /familie na incident”
- Lunchbijeenkomsten platform ethiek in structuur klinische demonstraties
- Training “aios aan het roer”
- Training “omgaan met agressie voor arts-assistenten SEH”
- Module “ontslag procedure” in “nice to know” programma
- Terugkoppelen ervaringen met workshop medische overdracht
- Planning gesprekken 2017; nieuwe structuur petit comité gesprekken invoegen
- Inplannen proefvisitatie interne en gynaecologie in 2017
- Plaatsvervangende opleiders toevoegen aan distributielijst plenaire COC
- Intervisie, conceptplan. Adviezen DB COC naar RvB
- Opleider ouderengeneeskunde uitnodigen in DB vergadering
- Procedure opzetten: bij (potentiële) conflicten tussen aios en opleiders
- Necrologiecommissie
- Procedure monitoren kwaliteitsdashboard aios
- Pilot verticaal visiteren
- COC themamiddag
- COC wetenschapsmiddag
- Instroom 2016
- Visitaties en proefvisitaties
- Scherpbier 2.0
- Aios-kamers
- Burn-out onder aios
- Enquête over het functioneren van de COC
- Actualiseren reglement COC MCH-Bronovo
- Samenstelling DB COC
- Harmonisatie coschappen Bronovo en MCH
- Uitrollen co lunches in MCH
- Nieuw curriculum coschappen
- Verslag jaargesprek, proefvisitatie met COC door visitatie commissie opgevraagd
- D-rect resultaten
- Huisvesting Landsteiner Instituut
- Teach the Teacher Plus; “Het geïntensiveerd begeleidingstraject en de algemene competenties” en “EPA's gebruiken in de opleiding”
- Aanlevering abstracts voor wetenschapsmiddag
- DISCOO nieuwe stijl “Patientveiligheid”
- Enquête seksuele intimidatie
- 1^e erkenningsaanvraag Longgeneeskunde

Samenstelling Centrale Opleiding Commissie MCH-Bronovo in 2016
(cursief: dagelijks bestuur)

Anesthesiologie	Dr. B.A. in 't Veld
Dermatologie	Dr. Th. W. van den Akker
<i>Gynaecologie</i>	<i>Dr. M.J. Kagie (voorzitter vanaf 1 nov 2016), Cas Holleboom (vice-voorzitter)</i>
<i>Heelkunde</i>	<i>Dr. H. Smeets</i>
<i>Interne geneeskunde</i>	<i>Dr. A.H. Bootsma, Y. Sijpkens</i>
MDL	Drs. L.E. Perk
Klinische fysica	Dr. J. van Santvoort
Klinische chemie	Dr. G. A.E. Ponjee, N. de Jonge
KNO	Dr. J. Hulshof vervangen door Dr. S. Meinesz (per januari 2016)
Medische Psychologie	Dr. M. Lub, vervangen door Dr. K. Denissen (vanaf oktober 2016)
Neurochirurgie	Prof. Dr. W. Peul
<i>Neurologie</i>	<i>Prof. Dr. M. Taphoorn, per 1 september vervangen door Dr. K. Jellema</i>
Psychiatrie	Dr. M. Bannink
Oogheelkunde	Dr. M.V. Joosse
Orthopedie	Dr. E.R.A. van Arkel
Pathologie	Dr. H.M. Hazelbag
<i>Radiologie</i>	<i>Drs. E.G. Coerkamp (voorzitter tot 1 nov 2016)</i>
Radiotherapie	Dr. H. Struikmans, opgevolgd door R. Wiggenraad
Revalidatiegeneeskunde	Dr. H.J. Arwert
SEH	Dr. E. de Deckere
Sportgeneeskunde	Dr. van Oosterom
Ziekenhuisapotheek	Dr. E. Roelofsen
<i>Cardiologie</i>	<i>R. Veldkamp, P. van Dijkman</i>
Ziekenhuisgeneeskunde	C. Brumsen
<i>Raad van Bestuur</i>	<i>R. Barge</i>
<i>Landsteiner Instituut</i>	<i>Drs. H.M.J. Slot, kinderarts</i>
<i>Vertegenwoordiger VMS</i>	<i>dr. J. Quarles van Ufford</i>
Affiliatiecoördinator MCH	Dr. M.H.W. de Bois
Affiliatiecoördinator Bronovo	Dr. T. Vlasvels
AIOS	<i>Niki Troost (vanaf 1-2-2015)</i>
AIOS	<i>B. Nellensteijn tot augustus, vervangen door C. van Leest</i>
AIOS	<i>T. Haak (vanaf 1-7-2015)</i>
IC (stage afdeling)	Dr. R. Peters
Huisartsenopleider SEH	M. Koen
<i>Longgeneeskunde (stage afdeling)</i>	<i>M. Overbeeke</i>
Urologie (stage afdeling)	Drs. J.A.F. Leenarts
<i>Secretaris (Landsteiner Instituut)</i>	<i>M. Kommeren</i>
<i>Onderwijskundige OOR</i>	<i>A. Norbart</i>